

De kerstspecial schetst de ontwikkeling die drie generaties melkveehouders doormaakten. Hoe is hun bedrijf veranderd en boert de jongste generatie anders dan de oudste? In deze reportage: **huisvesting**

1965: bouw bindstal

1989: bouw ligboxenstal

2005: bouw melkstal

Familie Schildermans richt de blik vooruit en blij En weer is de stal

V.l.n.r. Jos, Chris en Jan Schildermans in de in 2011 gebouwde stal

tekst Inge van Drie video-impressie www.veeteelt.nl

Wij houden het liever bij een familiaal bedrijf. Als het bedrijf goed gestructureerd is, dan ligt volgens mij de grens op ongeveer 120 koeien.' In 2007 tekende Veeteelt die woorden op uit de mond van Jan Schildermans (49). Destijds molk hij 85 koeien. De melkveehouder uit Overpelt glimlacht nu bij het horen van zijn eigen uitspraken. Intussen melkt hij met zijn vrouw Ilse Smeets (48) en hun zoon Chris (19) bijna dubbel zo veel koeien, 160 stuks. 'Te lang stilstaan als bedrijf is niet gezond. Vanwege de Vlaamse quotumregels konden we tot 2007 bijna tien jaar lang niet uitbreiden. Nu kunnen we weer vooruit. We hebben vorige week zelfs nog quotum gekocht.' Net als zijn zoon richtte ook Jos Schildermans (77) graag de blik vooruit. In 1960 startte hij met vier koeien en een lening van

100.000 Belgische frank, omgerekend 2500 euro. In een klein stalletje stalde Schildermans zijn dieren. De koeien stonden op steen en stro en het water moest de veehouder met emmers naar de koeien brengen. 'Op een gegeven moment moesten we vijftig emmers per dag putten.'

'Hij krijgt zijn stal nooit vol'

In 1965 bouwde Schildermans 300 meter van de huidige stal een nieuwe bindstal voor dertig dieren. 'De burens zeiden: "Hij krijgt zijn stal nooit vol".' Maar die voorspelling bleek al gauw niet juist. Al in 1969 kwam er een roosterstal voor het jongvee bij en de bindstal werd in de loop der jaren steeds langer gemaakt. 'Bouwen was vakantiewerk voor mijn drie zonen. Uiteindelijk hebben we in die bindstal de laatste twee jaar met zeventig koeien 450.000 kg melk geproduceerd.'

1990 2000 2010 2014

2011: bouw nieuwe
ligboxenstal voor 200 koeien

2014: aantal melkkoeien: 160; aantal ha.: 80;
melkproductie per koe: 10.000 kg

ft bouwen vol

De laatste keer melken in de bindstal in 1989

Jos Schildermans (77)

‘De oude generatie vindt het bedrijf op een gegeven moment groot genoeg, de jonge generatie wil nog graag vooruit. Dat heb ik nooit echt tegengehouden. Wij zijn altijd blijven doorgroeien. Je moet vooruitkijken als ondernemer en proberen het zo goed mogelijk te doen.’

Jan Schildermans (49)

‘Je moet als ondernemer leren door te doen en je kansen benutten. Ik geloof zelf niet dat de volgende generatie nog tot zijn 65e dagelijks zelf in de melkput staat. Maar die keus is aan Chris. We hebben er met de bouw van de nieuwe stal wel rekening mee gehouden dat het inpassen van melkrobots niet zo moeilijk is.’

Chris Schildermans (19)

‘Twee keer per dag tweehonderd koeien melken; dat is fysiek op de lange termijn nauwelijks vol te houden. Misschien kies ik straks wel voor robots, maar de ontwikkelingen op dat gebied gaan ook snel. Neem de draaimelkstal met robotarm. De toekomst zal het uitwijzen.’

De oude bindstal staat nog steeds overeind, maar is inmiddels in gebruik als opslagruimte. In 1989 – zoon Jan was inmiddels in het bedrijf gekomen – bouwden de veehouders de eerste ligboxenstal voor negentig koeien. Dat was een flinke vooruitgang, bijvoorbeeld wat betreft klimaat. ‘Als het koud en vochtig weer was, kon je als je voor in de bindstal stond de achterkant van de stal niet eens zien. Zo mistig was het.’ In 1999 volgde een uitbreiding van de stal met nog eens dertig boxen. Drie jaar geleden was de tijd rijp om opnieuw te bouwen. ‘Het werd gewoon te druk in de stal; de loopruimte was beperkt.’

Moest vader Jos vooral met de hand werken – bij het putten van water, het slepen met melkbussen en het sjouwen van zakgoed – in de nieuwe stal die Jan en Ilse in 2011 bouwden, stond naast koecomfort juist arbeidsgemak centraal. ‘We wisten nog niet of we een opvolger hadden, maar we wilden zelf nog graag

door met ons bedrijf. Daarom hebben we ons echt gericht op gemakkelijk werken.’

Jongveer ruimte beperkende factor

De nieuwe zesrijige stal heeft aan beide zijden een voergang, de boxen zijn 1,25 meter breed en in de boxen liggen koematrasen. Tegelijkertijd werd de oude ligboxenstal verbouwd. De wachtruimte voor de inmiddels negen jaar oude 2x12 zij-aanzijmelkstal werd vergroot, er kwamen separatieboxen, een afkalfstal en een behandelstraat. ‘Dat werkt allemaal veel gemakkelijker’, geeft Jan aan. Of het de laatste keer bouwen is geweest? Zoon Chris Schildermans, die sinds juli meewerkt op het bedrijf, schudt glimlachend zijn hoofd. ‘Als we straks tweehonderd koeien melken, dan wordt de jongveer ruimte de beperkende factor. Wie weet, gaan we dan weer opnieuw bouwen.’ |